

Významné hospodářské vlastnosti odrůd ječmene jarního
(ÚKZÚZ, 2012–2015)

kategorie doporučení			Doporučené odrůdy											Předběžně doporučené odrůdy			Ostatní odrůdy						
využití odrůd			České pivo					sladovnické odrůdy						NS	České pivo	slad	NS	České pivo	sladovnické odrůdy		NS		
	Varianty pěstování	Průměr standardních odrůd (t/ha)	Bojos	Francin	Laudis 550	Malz	Petrus	Kango	KWS Irina	Overture	Sebastian	Sunshine	Xanadu	Azit	Kampa *	KWS Amadora *	Kvorning *	Blank	Vendela	Gesine *	Odyssey	Sanette *	Wiebke
Výnos zrna (%) v oblasti:																							
Kukuřičná	N	6,23	100	98	100	97	102	94	100	97	93	101	98	102	102	104	102	98	106	103	101	103	100
	O	6,51	105	102	103	103	106	100	105	101	99	105	100	101	101	105	107	105	100	110	106	104	104
Řepařská	N	8,09	99	100	99	94	100	94	105	100	101	100	94	98	106	106	102	95	102	103	104	105	99
	O	8,61	104	105	105	101	107	102	114	109	106	107	101	105	114	113	110	102	110	112	113	112	105
Obilnářská	N	7,00	100	101	99	96	101	96	104	101	100	101	91	102	106	104	104	97	100	105	105	105	97
	O	7,94	111	115	110	108	113	110	123	118	112	114	109	112	120	120	119	112	120	121	123	122	112
Bramborářská	N	6,61	101	99	102	95	98	93	104	103	100	100	94	100	111	106	108	95	97	102	108	108	96
	O	7,56	112	112	112	106	110	109	123	116	114	115	111	114	124	120	118	108	119	123	119	123	110
Výnos předního zrna (nad 2,5mm, %) v oblasti																							
Oblast kukuřičná	N	5,36	102	99	103	100	105	94	92	93	84	107	102	109	100	110	107	101	105	97	106	99	103
	O	5,80	110	107	108	110	112	104	101	101	98	112	110	107	107	115	112	108	114	108	109	107	112
Oblast řepařská	N	7,83	99	100	99	94	100	94	103	100	101	101	93	98	106	106	101	95	100	102	104	106	100
	O	8,39	105	106	105	102	107	103	113	109	106	108	102	106	115	113	110	103	110	112	113	113	106
Oblast obilnářská	N	6,63	100	101	100	98	102	96	103	103	100	103	92	103	108	106	106	98	97	104	106	108	97
	O	7,73	114	118	114	111	116	114	126	122	115	118	112	116	124	124	122	115	122	125	127	127	116
Oblast bramborářská	N	6,18	102	99	102	97	99	94	102	106	99	103	95	101	114	107	110	96	94	102	109	110	98
	O	7,34	117	117	116	111	115	113	127	121	118	121	116	118	130	125	122	113	122	128	124	128	115
Agromická data:																							
Metání – rozdíl od odrůdy Sebastian ve dnech			1	0	-1	1	-1	0	-1	2	74	-1	-1	1	-1	-2	0	1	-1	-1	0	1	-2
Zralost – rozdíl od odrůdy Sebastian ve dnech			-2	0	-1	-2	-3	0	0	1	122	-1	-3	0	-1	-1	0	0	-2	-1	1	0	-3
PPS na m ²			803	824	851	805	801	747	850	838	887	785	814	820	776	854	838	760	810	831	840	822	779
Délka rostlin (cm)			77	74	75	75	74	74	68	74	68	75	73	74	71	71	71	80	74	71	73	71	76
Odolnost proti poléhání (9-1)			5,8	7,4	6,0	5,3	5,8	5,8	7,2	6,0	6,5	6,1	4,9	5,4	6,4	6,0	5,5	5,6	5,6	6,2	4,9	6,3	6,8
Odolnost proti chorobám (9-1):																							
Padlí travní			8,8	7,0	8,8	5,5	8,9	3,7	8,8	8,8	5,5	6,4	8,6	5,6	6,8	9,0	8,8	8,8	6,8	5,4	8,8	8,9	8,7
Rez ječná			6,3	6,2	5,9	6,1	6,4	6,6	5,9	6,3	6,3	7,1	5,1	7,2	6,5	3,6	5,1	6,4	7,0	7,1	4,7	4,2	6,1
Hnědá skvrnitost			5,8	5,4	5,4	5,7	5,6	5,8	5,6	5,7	6,1	5,6	5,0	6,5	6,2	5,6	4,2	4,7	4,7	5,8	5,5	5,6	5,1
Rhynchosporiová skvrnitost			4,4	4,6	5,6	5,8	5,0	5,4	5,8	6,5	5,7	5,3	5,8	6,3	5,3	4,7	7,5	5,1	4,2	5,3	6,2	6,6	4,9
Nespecifické skvrnitosti			6,9	5,5	5,9	6,4	6,3	5,8	6,7	7,1	6,6	7,0	6,9	6,4	6,9	6,9	7,0	6,7	6,4	7,0	6,9	7,6	7,2
Fuzária v klase			7,8	7,6	7,7	7,7	7,6	7,5	7,5	7,6	7,6	6,9	7,3	7,6	7,7	7,3	7,9	7,3	6,8	6,8	7,6	7,2	7,6
Kvalita zrna:																							
Hmotnost tisíce zrn		g	48	48	46	47	52	49	49	48	47	50	47	50	50	50	52	48	48	49	51	50	51
Podíl předního zrna		%	96	96	95	96	95	95	93	96	94	97	96	96	95	96	96	96	94	94	96	96	96
Obsah dusíkatých látek v sušině		%	11,4	11,1	11,2	11,0	11,1	10,9	10,1	10,4	10,5	11,1	11,2	-	10,6	10,2	-	11,0	10,5	10,5	10,4	10,2	-
Sladovnická jakost			4,7	4,2	4,6	6,3	3,6	6,0	6,8	7,6	6,2	7,8	7,1	-	3,7	7,0	-	3,5	3,6	8,2	7,1	7,8	-
Množitelské plochy 2015 (%; E + C1)			19,4	3,5	13,9	14,7	0,7	7,0	3,3	0,7	8,0	7,6	7,7	1,9	0,4	-	-	0,7	0,1	-	0,1	-	1,8
Rok registrace			2005	2014	2013	2002	2013	2008	2014	2014	2005	2012	2006	2008	2015	2015	2015	2007	2013	2015	2014	2015	2012

Vysvětlivky:

(*) menší počet dat – nová odrůda;

Relativní hodnoty jsou vztaženy k průměru standardních odrůd (Bojos, Sebastian, Sunshine, Laudis 550 a Vendela) v neošetřené variantě pěstování v dané oblasti.

Bodové hodnocení: 9 = nepoléhavá, odolná proti napadení, nejjakostnější

1 = zcela poléhavá, zcela napadána, bez sladovnické jakosti

Varianta pěstování: N = neošetřeno fungicidy ani morforegulátory

O = ošetřeno fungicidy

Kategorie rozmnožovacího materiálu: E – Elita, C1 – certifikované osivo

Stanovení sladovnické jakosti provedl Výzkumný ústav pivovarský a sladařský – Sladařský ústav Brno.

České pivo = Odrůdy doporučené VÚPS pro výrobu piva s chráněným zeměpisným označením „České pivo“

Sladovnické odrůdy = odrůdy pro běžný slad

NS = nesladovnická odrůda

(-) u nesladovnických odrůd se jakost dále nesleduje

ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÝ

A

KOMISE PRO SEZNAM DOPORUČENÝCH ODRŮD JEČMENE

SEZNAM DOPORUČENÝCH ODRŮD 2016

JEČMEN JARNÍ

Obdobně jako v jiných zemích Evropské unie i v České republice jsou vytvářeny Seznamy doporučených odrůd hlavních polních plodin, jejichž cílem je:

- usnadnit uživatelům orientaci v širokém sortimentu nabízených odrůd,
- poskytnout pěstitelům a zpracovatelům objektivní a nezávislé informace o odrůdách a jejich vhodnosti pro pěstební podmínky v České republice.

Seznam obsahuje popisy odrůd ječmene, které vykazaly během řady let velmi dobré výsledky v rámci registračního řízení a následně v rámci zkoušení pro Seznam doporučených odrůd nebo o ně projevil zájem zpracovatelský průmysl.

Pěstitelé by měli upřednostňovat odrůdy uvedené v Seznamu, pokud nemají důkazy či zkušenosti, že jiná odrůda, zapsaná ve Státní odrůdové knize České republiky nebo ve Společném katalogu odrůd druhů zemědělských rostlin Evropské unie, je pro jejich konkrétní pěstební podmínky vhodnější.

Pěstitelům sladovnického ječmene se doporučuje, aby se seznámili se sortimentem odrůd vykupovaných konkrétními sladovnicemi.

Hodnocení odrůd

Odrůdy ječmene jsou nejprve hodnoceny v rámci registračního řízení ÚKZÚZ. Po úspěšném ukončení těchto zkoušek může majitel přihlásit odrůdu do zkoušek pro Seznam doporučených odrůd.

Nově registrované odrůdy mohou být zařazeny do Seznamu jako předběžně doporučené na základě minimálně tříletých zkoušek. Doporučené mohou být odrůdy na základě minimálně čtyřletých zkoušek. Odrůdy mohou být ze Seznamu kdykoliv odstraněny.

Hodnocení uvedených odrůd vychází z průměrů dat získaných v pokusech konaných v letech 2012–2015 na zkušebních stanicích ÚKZÚZ a zkušebních místech spolupracujících organizací. Zkoušení probíhá podle jednotné metodiky a pokusy jsou pravidelně kontrolovány pracovníky Národního odrůdového úřadu ÚKZÚZ.

Sladovnická kvalita, výnos předního zrna (nad sítem 2,5 mm) a zájem sladařského průmyslu jsou základními hodnocenými kritérii u sladovnických odrůd ječmene.

Výnos zrna je základním kritériem pro hodnocení ječmene nesladovnického.

V rámci hodnocení sladovnických i nesladovnických odrůd ječmene jsou zohledněny i **agronomické vlastnosti** (ranost, odolnost proti poléhání, odolnost vůči chorobám).

Podrobné informace lze získat na webových stránkách ÚKZÚZ (www.ukzuz.cz), nebo v publikaci SEZNAM DOPORUČENÝCH ODRŮD, která je každoročně v jarním období aktuálně vydávána.

DOPORUČENÉ ODRŮDY

AZIT ^{CPG} - nesladovnická odrůda. Rostliny středně vysoké, méně odolné proti poléhání. Zrno středně velké až velké. **Předností** je vysoký výnos zrna v neošetřené variantě pěstování v kukuřičné a obilnářské oblasti, střední odolnost proti napadení rzí ječnou a střední odolnost proti napadení komplexem hnědých skvrnitostí. **Rizikem** je střední až menší odolnost proti napadení padlím travním na listu.

Udržovatel: **Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o**

BOJOS ^{CPG} - sladovnická odrůda, preferovaná téměř všemi sladovnami. Je doporučena Výzkumným ústavem pivovarským a sladařským pro výrobu piva s CHZO „České pivo“. Rostliny středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno středně velké. **Předností** je vysoký výnos předního zrna v obou variantách pěstování v kukuřičné oblasti. **Rizikem** je menší odolnost proti napadení rhynchosporiovou skvrnitostí a nízký výnos předního zrna v ošetřené variantě v řepařské a obilnářské oblasti.

Udržovatel: **Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.**

FRANCIN ^{PO} - Sladovnická odrůda. Je doporučena Výzkumným ústavem pivovarským a sladařským pro výrobu piva s CHZO „České pivo“. Rostliny středně vysoké. Zrno středně velké. Odrůda středně odolná proti napadení padlím travním na listu. **Předností** je střední odolnost proti poléhání. **Rizikem** je menší odolnost proti napadení rhynchosporiovou skvrnitostí.

Udržovatel: **SELGEN, a.s.**

KANGOO ^{CPG} - sladovnická odrůda, požadovaná některými sladovnami. Rostliny středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno středně velké. **Rizikem** je náchylnost k napadení padlím travním na listu a nízký výnos předního zrna téměř ve všech oblastech a variantách pěstování.

Udržovatel: **Limagrain Nederland B.V., Nizozemí**
Zástupce v ČR: **Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.**

KWS IRINA ^{CPG} - sladovnická odrůda s výběrovou sladovnickou jakostí. Rostliny nízké. Zrno středně velké. **Předností** je střední odolnost proti poléhání, velmi vysoký výnos předního zrna v ošetřené variantě v řepařské, obilnářské a bramborářské oblasti. **Rizikem** je nízký výnos předního zrna v obou variantách pěstování v kukuřičné oblasti.

Udržovatel: **KWS LOCHOW GMBH, Německo**
Zástupce v ČR: **SOUFFLET AGRO a.s.**

LAUDIS 550 ^{CPG} - Sladovnická odrůda s výběrovou sladovnickou jakostí. Je doporučena Výzkumným ústavem pivovarským a sladařským pro výrobu piva s CHZO „České pivo“. Rostliny středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno středně velké až malé. **Předností** je vysoký výnos předního zrna v obou variantách pěstování v kukuřičné oblasti. **Rizikem** je nízký výnos předního zrna v ošetřené variantě v řepařské a obilnářské oblasti.

Udržovatel: **Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o**

MALZ ^{CPG} - sladovnická odrůda, preferovaná téměř všemi sladovnami. Je doporučena Výzkumným ústavem pivovarským a sladařským pro výrobu piva s CHZO „České pivo“. Rostliny středně vysoké, méně odolné proti poléhání. Zrno středně velké. **Rizikem** je střední až menší odolnost proti napadení padlím travním na listu a nízký výnos předního zrna v ošetřené variantě v obilnářské oblasti a v obou variantách v řepařské a bramborářské oblasti.

Udržovatel: **Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.**

OVERTURE ^{CPG} - sladovnická odrůda s výběrovou sladovnickou jakostí. Rostliny středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno středně velké. Předností je vysoký výnos předního zrna v obou variantách pěstování v řepařské, obilnářské a bramborářské oblasti. **Rizikem** je nízký výnos předního zrna v kukuřičné oblasti.

Udržovatel: **Limagrain Europe, Francie**
Zástupce v ČR: **Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.**

PETRUS ^{CPG} - sladovnická odrůda. Je doporučena Výzkumným ústavem pivovarským a sladařským provýrobu piva s CHZO „České pivo“. Rostliny středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno velké. **Předností** je vysoký výnos předního zrna v obou variantách pěstování v kukuřičné oblasti a v neošetřené variantě v řepařské a obilnářské oblasti. **Rizikem** je menší odolnost proti napadení rhynchosporiovou skvrnitostí a nízký výnos předního zrna v obou variantách pěstování v bramborářské oblasti.

Udržovatel: **Limagrain Europe, Francie**
Zástupce v ČR: **Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.**

SEBASTIAN ^{CPG} - sladovnická odrůda s výběrovou sladovnickou jakostí, požadovaná mnohými sladovnami. Rostliny nízké, středně odolné proti poléhání. Zrno středně velké. **Rizikem** je střední až menší odolnost proti napadení padlím travním na listu a nízký výnos předního zrna v obou variantách pěstování v kukuřičné oblasti a v neošetřené variantě v bramborářské oblasti.

Udržovatel: **Sejet Planteforaedling I/S, Dánsko**
Zástupce v ČR: **SELGEN, a.s.**

SUNSHINE ^{CPG} - sladovnická odrůda s výběrovou sladovnickou jakostí. Rostliny středně vysoké, středně až méně odolné proti poléhání. Zrno středně velké až velké. Odrůda středně odolná proti napadení padlím travním na listu. **Předností** je velmi vysoký výnos předního zrna v obou variantách pěstování v kukuřičné oblasti, vysoký výnos předního zrna v neošetřené variantě v řepařské a obilnářské oblasti a střední odolnost proti napadení rzí ječnou. Výrazná péstitelská **rizika** nemá.

Udržovatel: **Saatzucht Breun GmbH & Co. KG, Německo**
Zástupce v ČR: **SOUFFLET AGRO a.s.**

XANADU ^{CPG} - sladovnická odrůda s výběrovou sladovnickou jakostí, preferovaná některými sladovnami. Rostliny středně vysoké. Zrno středně velké. **Rizikem** je menší odolnost proti napadení rzí ječnou, menší odolnost proti napadení komplexem hnědých skvrnitostí, menší odolnost proti poléhání a nízký výnos předního zrna v obou variantách pěstování v řepařské a obilnářské oblasti a v neošetřené variantě v bramborářské oblasti.

Udržovatel: **NORDSAAT Saatzucht GmbH, Německo**
Zástupce v ČR: **SAATEN - UNION CZ s.r.o.**

PŘEDBĚŽNĚ DOPORUČENÉ ODRŮDY

KAMPA ^{CPG} - sladovnická odrůda. Je doporučena Výzkumným ústavem pivovarským a sladařským pro výrobu piva s CHZO „České pivo“. Rostliny středně vysoké až nízké, středně odolné proti poléhání. Zrno středně velké až velké. Odrůda středně odolná proti napadení padlím travním na listu. **Předností** je velmi vysoký výnos předního zrna v obou variantách pěstování v řepařské, obilnářské a bramborářské oblasti. Výrazná péstitelská **rizika** nemá.

Udržovatel: **Limagrain Europe, Francie**
Zástupce v ČR: **Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.**

KVORNING ^{CPG} - nesladovnická odrůda. Rostliny středně vysoké až nízké, středně až méně odolné proti poléhání. Zrno velké. **Předností** je střední odolnost proti napadení rhynchosporiovou skvrnitostí, velmi vysoký výnos zrna v neošetřené variantě v obilnářské a bramborářské oblasti a vysoký výnos zrna v ostatních oblastech a variantách. **Rizikem** je menší odolnost proti napadení rzí ječnou a menší odolnost až náchylnost k napadení komplexem hnědých skvrnitostí.

Udržovatel: **Ackermann Saatzucht GmbH & Co. KG, Německo**
Zástupce v ČR: **SAATEN - UNION CZ s.r.o.**

KWS AMADORA ^{CPG} - sladovnická odrůda s výběrovou sladovnickou jakostí. Rostliny středně vysoké až nízké, odrůda středně odolná proti poléhání. Zrno středně velké až velké. **Předností** je velmi vysoký výnos předního zrna v obou varian-tách pěstování v kukuřičné, řepařské a obilnářské oblasti. **Rizikem** je náchylnost k napadení rzí ječnou a menší odolnost proti napadení rhynchosporiovou skvrnitostí.

Udržovatel: **KWS LOCHOW GMBH, Německo**
Zástupce v ČR: **SOUFFLET AGRO a.s.**

OSTATNÍ

BLANÍK ^{CPG} - sladovnická odrůda. Je doporučena Výzkumným ústavem pivovarským a sladařským pro výrobu piva s CHZO „České pivo“. Rostliny středně vysoké až vysoké, středně až méně odolné proti poléhání. Zrno středně velké. **Rizikem** je nízký výnos předního zrna v obou variantách pěstování v řepařské a bramborářské oblasti, menší odolnost proti napadení komplexem hnědých skvrnitostí a rhynchosporiovou skvrnitostí.

Udržovatel: **Limagrain Nederland B.V., Nizozemí**
Zástupce v ČR: **Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.**

GESINE ^{CPG} - sladovnická odrůda s výběrovou sladovnickou jakostí. Rostliny středně vysoké až nízké, odrůda středně odolná proti poléhání. Zrno středně velké. **Předností** je střední odolnost proti napadení rzí ječnou a vysoký až velmi vysoký výnos předního zrna téměř ve všech oblastech a variantách pěstování. **Rizikem** je střední až menší odolnost proti napadení padlím travním na listu.

Udržovatel: **NORDSAAT Saatzucht GmbH, Německo**
Zástupce v ČR: **SAATEN - UNION CZ s.r.o.**

ODYSSEY ^{CPG} - sladovnická odrůda s výběrovou sladovnickou jakostí. Rostliny středně vysoké. Zrno velké. **Předností** je velmi vysoký výnos předního zrna v obou variantách pěstování v kukuřičné, řepařské a obilnářské oblasti. **Rizikem** je menší odolnost proti napadení rzí ječnou a menší odolnost proti poléhání.

Udržovatel: **Limagrain Europe, Francie**
Zástupce v ČR: **Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.**

SANETTE ^{CPG} - sladovnická odrůda s výběrovou sladovnickou jakostí. Rostliny středně vysoké až nízké, odrůda středně odolná proti poléhání. Zrno středně velké až velké. **Předností** je velmi vysoký výnos předního zrna v obou variantách pěstování v řepařské a obilnářské oblasti a v ošetřené variantě v bramborářské oblasti. **Rizikem** je menší odolnost až náchylnost k napadení rzí ječnou.

Udržovatel: **Syngenta Participations AG, Švýcarsko**
Zástupce v ČR: **Syngenta Czech s.r.o.**

VENDELA ^{PO} - sladovnická odrůda. Je doporučena Výzkumným ústavem pivovarským a sladařským pro výrobu piva s CHZO „České pivo“. Rostliny středně vysoké, středně až méně odolné proti poléhání. Zrno středně velké. Odrůda středně odolná proti napadení padlím travním na listu. **Předností** je střední odolnost proti napadení rzí ječnou a vysoký výnos zrna v ošetřené variantě ve všech péstitelských oblastech a v neošetřené variantě v kukuřičné a řepařské oblasti. **Rizikem** je menší odolnost proti napadení komplexem hnědých skvrnitostí a menší odolnost až náchylnost k napadení rhynchosporiovou skvrnitostí.

Udržovatel: **NORDSAAT Saatzucht GmbH, Německo**
Zástupce v ČR: **SAATEN - UNION CZ s.r.o.**

WIEBKE ^{CPG} - nesladovnická odrůda. Rostliny středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno velké. **Rizikem** je nízký výnos zrna v obou variantách pěstování v bramborářské oblasti a menší odolnost proti napadení rhynchosporiovou skvrnitostí.

Udržovatel: **NORDSAAT Saatzucht GmbH, Německo**
Zástupce v ČR: **SAATEN - UNION CZ s.r.o.**

^[1] PO – udělena ochranná práva k odrůdě podle zákona č. 408/2000 Sb

^[2] CPG – udělena odrůdová práva Společenství (nařízení Rady (ES) 2100/94)